

— *Luister, sprak Kobe, ik zal u mijn geschiedenis vertellen* (Blz. 147)

Den 4n waren de Belgen te Puente waar maarschalk Bazaine hen kwam groeten. De Fransche veldheer begaf zich naar het beleg der stad Oajaca.

Den 6n trekt de afdeeling de Sierra-Nevada over die haar nog van de vallei van Mexico scheidt.

Daar doet zich een wonderbare luchtspiegeling voor: de twee besneeuwde kruinen van den Popocatepelt en der Witte-Vrouw, die nochtans zes uren van elkander zijn verwijderd, neigen naar een als gingen zij ineen smelten.

Het is een bedrog der oogen dat niet uitgelegd wordt.

Den 7n zagen zij de meren Calcho en Texcoco, als twee reusachtige spiegels voor zich liggen.

Tusschen die twee meren leidt de weg naar de hoofdstad, naar Mexico!

Denzelfden avond zouden zij er hun intrede doen. De keizer en de keizerin wachtten hen af.

HOOFDSTUK III

PEDRO VENTURA

Die schoone streek welke de Belgen waren doorgetrokken zou een heerlijke kader moeten zijn voor zachte en verhevene gemoedsaandoeningen; liefde en goedheid zouden er alleen mogen tronen. Het zijn integendeel de wildste zeden die er heerschen, zooals in geen land ter wereld. Het is hier de plaats om in het voorbijgaan de geschiedenis te vertellen van Pedro Ventura; geschiedenis die plaats greep juist op het oogenblik dat de Belgen de streek doortrokken en die een zonderling maar trouw licht werpt op het land van Mexico waar Maximiliaan thans keizer was en waar onze landgenooten hun bloed gingen vergieten.

Het was op een Zondagmorgen der maand December 1864 dat twee Mexicaansche ruiters van Cordova naar Vera-Cruz reden, langs den weg welken de Spanjaards door de Cordilleras getrokken hebben, een reuzenarbeid die door de achteloosheid der Mexicanen in verval geraakte.

Ik zeg twee Mexicaansche ruiters, als dusdanig waren zij weliswaar gekleed maar de eene was een Fransche geneesheer, met name Biart, en de andere zijn knecht. Laten wij den geneesheer zijn wedervaren zelf vertellen omdat hij ooggetuige was.

Het was twaalf uur 's middags.

Ik was den Chiquihurte overgetrokken en beklom met veel moeite de helling van den berg.

De hitte was zoo hevig en de vermoeinis onzer paarden zoo groot dat ik, tegen mijn gewoonte, verplicht was het met de sporen aan te prikkelen.

Men moet onder die tropische zon en op die stoffige wegen geloopen hebben om zich een denkbeeld kunnen te vormen van de smarten waaraan men zich blootstelt als men de nieuwe wereld bezoekt.

Onze oogen waren rood, de lippen door de droogte opengebarsten, de keel in vuur en ons voorhoofd druipend van 't zweet.

Eindelijk kreeg ik medelijden met ons beesten, met mijn knecht en met.., mij zelven.

Wij bleven nabij een doodsch en verlaten gehucht, midden op eene bergvlakte stil staan.

Het schouwspel dat men van den Chiquihurte heeft is niet alledaagsch.

Voor mij strekken zich de vlakten van het het warme land uit, achter mij stapelden de bergen zich opeen: bergen ternauwernood gescheiden door afgronden op wier bodem het water der stroomen bruist.

Gelukkiglijk overtrok de hemel en werd het donker. Wij meenden dat een vreeselijk onweder ging losbarsten maar de lucht bleef alleen bewolkt.

Ik keek om mij heen.

Over den afgrond boven welken ik mij bevond stak een robinia of ijzerboom zijn bladerlooze takken uit.

De takken waren echter bedekt met orchideeën met gouden bloemen terwijl een zestal toecans met hun grooten snavel in den boom zaten en genoeglijk hun krop deden opzwellen, en wier scharlaken veeren men voor bloedige wonden zou kunnen houden.

Een groote zwarte gier,. wiens krachtige vlucht ik bewonderde steeg uit den afgrond op terwijl hij breede kringen beschreef.

Weldra was hij boven ons hoofd, bleef een oogenblik onbeweeglijk in de lucht en streek vervolgens op de takken van den ijzerboom neder.

Daar wemelden nog andere roofvogels rond.

— Kom, zei ik tot mijn knecht, wij zullen eens tot daar gaan. Er moet een lijk of een kreng liggen want de gieren en raven gaan er op af.

Wij hadden slechts eenige passen vooruit gedaan in die richting of wij deinsden achteruit vol afgrijzen...

Een lijk, reeds in staat van ontbinding en gedeeltelijk door de roofvogels vaneen getrokken, hing met de voeten aan een boom opgeknoopt, het hoofd naar beneden.

Dit schouwspel dat in de binnenlandsche provinciën zeer algemeen is, omdat men op die wijze de ter dood gebrachte misdadigers ten pronk stelt, moet mij hier zeer verrassen, hier op den weg die als de veiligste der Mexicaansche landen beschouwd wordt.

De huid van den ongelukkige, goudgeel van kleur en reeds met groenachtige reeuwvlekken gemarmerd, was verdroogd en teekende de oogholten terugstootend af.

De wijdopenstaande mond liet twee rijen witte scherpe tanden zien.

Op een plank, die beneden in de struiken lag, had een bloedige vinger met misvormde letters geschreven:

Pedro Ventura

Ik was vrij wel bekend met den naam en daden der Mexicaansche rooverkapiteinen en ik trachtte mij te vergeefs de heldenfeiten van dezen Ventura te binnen te brengen.

Om welke misdaad had de gerechtigheid, anders zoo toegevend in de provincie Vera-Cruz en zoo weinig voortvarend, dit vreeselijk voorbeeld bevolen?

Terwijl ik om mij heen zag als om een antwoord op deze vraag te zoeken ontdekte ik eenige stappen verder twee takken die tot een kruis waren saamgebonden.

Dit zoenteeken beduidde dat de plaats, waar het zich verhief het tooneel van een moord geweest was.

Ik richtte nu mijn oogen naar den afgrond en hoopte in de beschouwing van deze woeste natuur de vreeselijke verschijning die de gier mij had doen ontdekken, te vergeten.

Maar door een soort van tooverkracht werd mijn blik gedwongen zich van de rotsen, boomen en vergezichten los te maken en zich te wenden naar dat gelaat met ledige oogkassen en naar dien naam met bloedige letters geschreven.

— God behoede u, heer! zeide een vreemde stem wier onverwachte nabijheid mij deed schrikken.

Ik keerde mij om, terwijl ik den haan spande van de revolver, dien aan mijn gordel hing.

Tusschen mijn knecht en mij stond een ruiter, voorzien van een kleine karabijn, waarvan de kolf op zijn dij rustte.

Op die wegen van Mexico spreekt men elkander altijd als vijand toe.

Men wisselt geen woord dan nadat men zijn wapen gereed heeft.

— God vergelde het u! hernam ik met de gebruikelijke spreekwijze.

Ik had mij laten overvallen want ik kon niet zeggen aan welke zijde van den berg de onbekende mij genaderd was.

Wij beschouwden elkander in stilte maar met den vinger aan den trekker van onze wapens.

— Ik ben een man des vredes, zeide de nieuw aangekomene eindelijk.

Dit zeggend stak hij zijn buks in den lederen koker die aan zijn zadel hing.

Ik volgde zijn voorbeeld.

Op dit oogenblik ging de gier op den kop zijner prooi zitten.

De ruiter stiet een krachtigen vloek uit, greep zijn karabien en schoot...

— Caramba! brulde hij.

De vogel richtte zich even op, liet een schorren kreet hooren, zweepte de lucht met zijn vleugels en scheerde naar den afgrond.

De naburige hoogten weerkaatsten den echo van den knal.

Het is waar dat men op de Mexicaansche bodem elkander met wantrouwen aanspreekt en toch wordt die eerste beweging spoedig door een hartelijke gemeenzaamheid opgevolgd.

Als gij eenmaal een groet gewisseld hebt, dan zal uw medgezel, die het toeval u gegeven heeft, u geen leed doen al was hij ook een bandiet van beroep.

De kogels kruisen elkander vóór de eerste woorden, maar zoo haast gij elkander het « God behoede u » hebt toegewenscht, zou elke aanval als een schandelijk verraad aangemerkt worden.

Dit is als het ware een punt van eer dat nooit overtreden wordt.

Een kwartier na onze ontmoeting zaten wij dan ook naast elkander en deelden onzen soberen leeftocht.

Mijn nieuwe makker droeg het kostuum der Mexicaansche ruiters: een broek tot aan de knieën open en voorzien van een dubbele rij knoopen; een lederen buis versierd met passementwerk uit grillige figuren bestaande; een gordel van rood sineesch krip, een grijs filten hoed beladen met gedreven gouden plaatjes.

De zwarte en de dikke manen van zijn paard gaven een volbloed Andaluzier te kennen, een ras dat in Mexico zeer zeldzaam voorkomt.

Zijn zadel en wapenen schitterden van zilveren inlegwerk en zijn buitengewoon groote sporen, die nog lager dan zijn hiel afliepen, noodzaakten hem bijna op de teenen te loopen.

Hij scheen dertig jaar oud.

De strenge type van zijn lange trekken, zijn tint, zijn deftigheid, zijn ijle baard, zijn dorre en gespierde vormen deden hem eer op een Arabier dan op een Mexicaan gelijken.

Zijn groote oogen met lange wimpers omzoomd hadden een droevig mijmerende uitdrukking; om zijn mond speelde altijd een glimlach, bitter en flauw, evenals bij menschen die veel geleden hebben.

In een woord, zijn houding, zijn denkbeelden, de wijze waarop hij zich uitdrukte onderscheidden zich door die aangeboren sierlijkheid welk een niet alledaagsche aard te kennen gaf.

De zon overstroomde het veld met loodrechte stralen. Op de plaatsen waar de rots geheel van groeikracht beroofd was schitterde zij zoo dat de oogen er pijn van kregen, want de onweerswolken waren als bij tooverslag, gelijk dit dikwijls in tropische landen gebeurt, geheel verzwonden.

Myriaden hagedissen liepen in alle richtingen en rolden tot voor onze voeten; eenige lieten, bij het minste gerucht, uit hun keel een soort van bonte verfrommeling komen, even kleurrijk als de vleugel van een vlinder.

Het zou dwaasheid geweest zijn zich op weg te begeven of zich in de savanen te wagen, alvorens de zon haar stralen een weinig schuiner wierp.

Reeds herhaalde malen had ik mijn gezel ondervraagd over het opgehangen lijk dat wij steeds voor oogen hadden en waarvan het hoofd eenigszins op het zijne geleek.

Dan sloeg hij met zijn *cuarta* op den grond.

Een *cuarta* is een smalle reep leder met een looden kogel eraan die tot karwats dient.

Een satanische glimlach teekende zich op zijn gelaat en zijn korte antwoorden waren eer in staat mijn nieuwsgierigheid te prikkelen dan die te voldoen.

Eindelijk deed ik hem een vraag, op den man af, en hij wedervoer met een ernstige treurige stem:

— Gij verlangt dus de geschiedenis van Pedro Ventura te kennen?

— Ik wilde ten minste de bijzonderheden van zijnen dood vernemen.

— Waarom?

— Dit bloedige grafschrift is een raadsel waarvan ik de oplossing zocht toen gij mij verrast hebt.

— Wat meent gij?

— Ik zie daarin de ontknooping van een vreeselijk drama.

De man schudde het hoofd.

— Is het niet zóó? vroeg ik.

— De ontknooping! daarin zoudt ge u kunnen bedriegen.

— Ha!

— Maar ik denk weldra iemand te zien opdagen wiens aankomst, indien gij op hem wilt wachten, mij beter in staat zal stellen uw nieuwsgierigheid te bevredigen.

— Waartoe dit uitstel? Uw verhaal zal uw vriend de gelegenheid geven ons in te halen.

Ik drong opnieuw aan.

— Welaan dan! Het zij zoo! sprak hij.

Terwijl hij de oogen sloot alsof hij zijn gedachten verzamelen wilde, begon hij:

— Het is juist een jaar geleden dat Manuel Ocampo tot militaire commandant van het stadje Cordova werd benoemd. Ik zal u niet in verwondering brengen door er bij te voegen dat noch zijne verdiensten, noch zijne dapperheid hem tot dit ambt verheven hadden maar wel eene reeks van laagheden bij de ministers in de hoofdstad. Ofschoon door alle brave menschen veracht en door al zijn onderhoorigen verfoeid, boog toch iedereen voor de luimen van den dwingeland. Gij moet weten, vreemdeling, dat bij ons een militaire gouverneur zoo machtig is als de keizer zelf.

Op datzelfde tijdstip woonde er in een huis, even buiten de stad gelegen, eene oude vrouw van streng adellijke grondbeginselen, Donna Jozefa Torrès genaamd. Zij woonde sedert tien jaar in Cordova.

Toen zij er aankwam had zij een kind en een Indiaansche dienstmaagd bij zich en kocht een huis benevens een koffiepoting waarvan de opbrengst haar geheel vermogen uitmaakte.

Donna Jozefa bezocht niemand.

Ter nauwernood wisselde zij eenige beleefde woorden met haar buren.

Maar de oude Indiaansche meid was minder terughoudend dan haar meesteres en sprak van een verloren vermogen en van een jonge vrouw, die de geboorte van de kleine Tereza met den dood had moeten bekoopen.

Men zeide dat Donna Jozefa tot eene oude Spaansche familie behoorde en dat haar dochter gehuwd was met een Mexicaanschen generaal.

Deze werd doodgeschoten omdat hij had deel genomen aan een samenzwering, welke zich ten doel stelde Mexico weder aan Spanje te brengen.

Echter werden die nieuwjes rondvertelt zonder dat men iets met zekerheid kon zeggen.

Naarmate Tereza grooter werd sloot donna Jozefa zich meer op.

Het jonge meisje verliet de plantage of poting nooit anders dan om naar de kerk te gaan. Men sprak veel over de schoone onbekende; menig *caballero* sloop des avonds, wanneer de zon onderging en een windje de lucht kwam

verfrisschen, langs de aloëhaag waarachter hij haar hoopte te ontdekken.

Haar schoonheid werd door iedereen geroemd.

Onder die aanbidders bevond zich Ventura, de zoon van een rijken grondeigenaar te Cordova.

Zijn moeder die reeds vroeg weduwe was geworden, was te zwak om zijne woeste geaardheid te bedwingen of te besturen.

Zij gaf hem in alles toe.

Ventura leerde paarden temmen, tijgers jagen, wilde stieren strikken, en zijne eerste levensjaren werden in verkwisting doorgebracht.

Eerst werd hij smokkelaar, daarna guerrillero, ging vervolgens uit zucht naar avonturen de Indianen op de grenzen bestrijden.

Hij had weldra het grootste gedeelte van zijn vaderlijk erfdeel verspild.

De rede kwam zeer laat bij hem, maar zij kwam toch!

Afgemat door een leven zonder doel, kwam de verloren zoon op zekeren avond bij zijne moeder terug die hij in geen tien jaar gezien had.

Hij nam zich voor voortaan bij haar te blijven en zijn gedund vermogen door den arbeid te herstellen.

Hij was toen dertig jaar oud.

Zes maanden na zijne terugkomst deed het toeval hem Tereza ontmoeten.

Het meisje in hare sjaal als in een burnouf gewikkeld trad juist de kerk binnen.

Haar hoofddeksel liet alleen haar schitterende oogen en haar heerlijk profil zien.

Zij volgde hare grootmoeder en weldra klonken de voetstappen van Ventura achter haar.

Zoolang de mis duurde had hij den blik op haar gericht.

De gewezen guerillero wilde bemind worden!

In den loop van een rusteloos leven had hij geene oprechte liefde gekend.

Het gevoel dat het hart treft was hem niet bekend.

Hij verliet de kerk tegelijk met Tereza en volgde haar tot aan haar woning zonder eigenlijk juist te weten wat hij deed.

Toen het meisje onder de boomen der poting verdween, dacht hij alleen op de wereld te staan.

Eén blik is genoeg om den hartstocht te doen ontbranden dien de dood zelf niet kan uitblusschen.

Tot dusverre had Ventura zoo iets nooit gevoeld.

De angel der jaloerschheid was hem onbekend.

Hij bleef verscheidene uren voor het huis staan...

Eerst toen de nacht inviel keerde hij huiswaarts zonder het aanvallige meisje gezien te hebben.

Daarna sloot hij zich in zijne kamer op en zijn hart was zoo vol met onbekende gewaarwordingen dat hij treurig werd en bijna begon te weenen.

Maar zij was ook zoo schoon!

Tereza bezat die idealistische schoonheid, welke wij droomen en die niet tot deze wereld schijnt te behooren.

De verhaler schilderde haar af met de schoonste kleuren en de tranen sprongen hem in de oogen.

Zijne hand drukte mijn arm met hevigheid.

— Hebt gij haar dan bemind? vroeg ik geheel verrast.

— Ja, met al de krachten mijner ziel.

— En zij!

De vreemdeling borg zijn gelaat in beide handen en antwoordde met doffe stem:

— Tereza heeft nooit iemand anders dan Pedro Ventura bemind.

Een oogenblik van stilte volgde.

Zonder dat ik noodig had hem daartoe uit te noodigen ging hij voort:

— Drie maanden na deze ontmoeting meldde Ventura zich bij Donna Jozefa aan. Hij beminde niet meer alleen en het was met toestemming van haar die hij reeds als zijn bruid aanschouwde, dat hij om hare hand kwam vragen.

Zijn hart klopte hevig toen hij voor de woning bleef stilstaan waarvan hij nooit den drempel had overschreden.

Daar was meer dan zijn leven! Hij zou er zijn geluk of zijn ongeluk vernemen.

Hij had vruchteloos naar een vriend gezocht die hem kon voorstellen.

— Waarom niet?

— Niemand bezocht de oude Donna.

Tereza kende de geschiedenis harer ouders niet, bovendien stelde zij volkomen vertrouwen in de grenzelooze genegenheid harer grootmoeder.

— Zeg haar dat ik u bemin, sprak zij tot

haar vriend. Zij zal mij liever aan u geven dan mij te zien weenen.

De Indiaansche meid die, zooals van zelfs spreekt, de vertrouwde harer jonge meesteres was, liet Ventura binnen en bracht hem in eene ruime zaal bijna zonder meubelen.

De oude dame zat bij haar venster en las in een godsdienstig boek terwijl hare kleindochter veeren knipte om er bloemen van te maken.

Donna Jozefa moest in de laatste drie maanden den indringer opgemerkt hebben...

Zij fronste de wenkbrauwen bij zijn binnenkomen.

Zij deed een teeken aan Tereza, die zonder zich te haasten het vertrek verliet.

Vervolgens sloot de oude vrouw haar boek en wees den bezoeker een stoel aan.

Zij scheen naar de voetstappen te luisteren harer kleindochter die zich verwijderde.

Het onthaal was koel...

De trekken der donna waren streng...

De jongeling voelde zijn moed bezwijken.

Eindelijk zei hij met bevende stem:

— Ik bemin uw dochter!

Donna Jozefa glimlachte bijna onmerkbaar; vervolgens keerde zij haar oogen naar Ventura en zag hem verwonderd aan.

— Zal uw heerschap, vroeg zij op ijskouden toon, mij in de eerste plaats de eer willen doen mij te zeggen met wien ik spreek?

— Ik ben de eigenaar van het domein van San Francisco.

— Was uw vader een Spanjaard.

— Neen!

— Ah!

— Integendeel! hernam de jongeling.

— Hoe verstaat gij dat?

— Mijn geslacht heeft alles gedaan om den Spanjaard uit Mexico te verjagen.

De oude dame verbleekte; haar lippen beefden...

Toch antwoordde zij kalm:

— Dan is alles onmogelijk!

— Wat? vroeg de jongeling verbijsterd.

— Tereza kan ik u niet ten huwelijk geven.

— Maar zij bemint mij!

— Senor, hernam donna Jozefa terwijl zij tegen de regels van wellevendheid opstond, Tereza bemint niemand dan God en mij.

Het bloed steeg Ventura naar het gelaat.

Hij viel op de knieën en riep met gevouwen handen:

— Senora, ik bemin uw dochter en wordt van haar weder bemind.

— Ik weiger!

— Uw weigeren zou twee menschen ongelukkig maken.

— Hoe komt gij hier, senor?

— Ik had volgens het gebruik een priester of mijn moeder naar u kunnen zenden maar ik heb liever zelf willen komen.

— Waarom?

— Om mij reeds bij voorbaat aan uw uitspraak te onderwerpen.

Donna Jozefa was weder gaan zitten.

Haar gelaat had weder die trotsche uitdrukking genomen welke haar eigen scheen.

— Sta op, senor, antwoordde zij koud, ik geef u mijn dochter niet ten huwelijk.

— Mijn vroeger leven verschrikt u ongetwijfeld, ging Ventura op smeekenden toon voort. Dit verleden is dood, ik bemin uw kind.

— Senor, viel de oude dame hem in de rede, gij kunt u verwijderen.

— Wat hebt gij tegen mij? riep de jonge man waanzinnig.

De oude vrouw keek hem strak in de oogen.

Ventura beefde er bijna van.

— Wat er is, senor? Er is bloed tusschen de Creolen en mijn dochter. Zij hebben haar vader en haar grootvader gedood.

— En toch zal zij mijn bruid worden, senora, de liefde is krachtiger dan de haat.

— De liefde wischt geen bloed uit.

— Zij is sterker dan al de andere gevoelens.

— Neen, senor.

— Zij zal mijn bruid worden! herhaalde hij.

— Zij zal de bruid worden van een Spanjaard... of van God! sprak de vrouw besloten.

Ventura stiet daar op een onvoorzienen hinderpaal. Hij kende de voorkeur van zekere familiën uit zijn land voor de vroegere overheerschers.

Hier onderbrak de geneesheer den verhaler.

— Die haat duurt voort? sprak hij.

— Ja, wij Creolen zijn niet zeer genegen tot den Spanjaard. Gij kunt begrijpen, vreemde heer, dat Ventura's woede ten top steeg, toen hij een minnaar uit de natie de voorkeur zag krijgen. Hij stond driftig op en nu beefde zijne stem niet langer.

— Senora, zeide hij, ik hoop dat de smeekingen uwer dochter u nog van besluit zullen doen veranderen.

— Nooit.

— Indien gij misschien van mij hebt hooren spreken, dan moet gij weten dat ik altijd mijn woord houd. Welnu, ik zweer u dat ik den Spanjaard zal dooden die naar de hand van Tereza staat, en indien gij haar in een klooster opsluit zweer ik u...

— Zweer niet, Senor!

— Ik zweer dat ik het haar zal doen verlaten.

De oude dame hernam zonder te ontroeren:

— Mijn woord behoef ik met een eed te bekrachtigen.

— En hoe luidt uw laatste woord, senora?

— Gij kunt u verwijderen.

Niettegenstaande de onstuimigheid van zijn karakter hield Ventura zich in.

Hij gevoelde dat, indien hij de oude vrouw tot het uiterste dreef zijn hoop voor altijd vervlogen zou zijn.

Nauwelijks buiten gekomen of hij sprong te paard en reed in galop weg, ten prooi aan die sombere gedachten welke ons brein tengevolge eener hevige teleurstelling bezighouden.

Eenige nachten na dit voorval had hij een gesprek met Tereza achter de aloëhaag.

— Vlucht met mij, zeide hij, ons land is uitgestrekt en ik zal wel eene schuilplaats vinden om u te verbergen.

— Neen, antwoordde het jonge meisje.

— Bemint gij mij dan niet?

— Tot ter dood!

— Waarom weigert ge mij te volgen?

— Grootmoeder houdt veel van mij en zij zal eens toegeven.

— Zij zal niet toegeven. De Creolen hebben haar man en haar schoonzoon gedood. Men offert u op aan een bloedhaat.

— Ik bemin u, wat hindert het u als wij nog eenigen tijd wachten?

— Zij zal u een ander man opdringen.

— Nooit, hernam het meisje haastig.

— En indien men u verplicht?

— Ik zal aan niemand toebehooren dan aan u of aan God.

— Ik heb gezworen dat gij nooit in een klooster zoudt gaan.

— Zwijg, sprak Tereza verschrikt. Dat is laster! Wij moeten ons aan Gods wil onderwerpen.

In de verte klonk hondengeblaf.

Het meisje vluchtte heen uitroepende:

— Tot wederzien!

En nog kon Ventura niet besluiten om heen te gaan, zoo gelukkig gevoelde hij zich in haar tegenwoordigheid.

Hij meende haar nog te hooren spreken; hij luisterde naar het ruischen van haar kleed, het kraken van haren tred, het vroolijk geklingel der gouden kettingjes die in haar lokken gerold waren...

Hij trilde bij het gemurmel der bewogen takken... Zij was het!... Zij die hem had toegeroepen: ik bemin u! O wat waren die nachten schoon en kalm!

Welk een zachtheid! Welk een geur in het windje dat zijn slapen verkoelde!

Met welk een ongewonen glans schitterden de sterren!

Hoe snel verzwonden die oogenblikken van bedwelming die nooit meer zouden terug komen!

Tereza was sedert een uur verdwenen...

Nog stond Ventura bewegingloos en dacht niet aan vertrekken.

Een geluid van stemmen wekte hem eensklaps uit zijne mijmeringen en hij bespeurde twee mannen die op hem toeschoten.

Ventura was te zeer aan avonturen gewend om van zoo weinig verschrikt te wezen.

Zonder te antwoorden trok hij zijn pistool uit den gordel.

Dit deed de aanvallers achteruit deinzen...

De een greep den anderen vast om zijn gezel tot schild te doen dienen.

Een schot knalde...

De gewonde nam de vlucht, in den arm gekwetst, terwijl zijn makker zijn wapen wegwierp en om genade smeekte.

— De knecht van don Manuel Ocampo! riep Ventura die den man herkende bij het licht der maan. Wat beteekent deze aanranding.

— Senor, dood mij niet. Ik deed mijn ronde en heb u voor een dief gehouden.

Ventura begon te lachen.

Hij kende het volkje waarmee hij te doen had en Manuel Ocampo was voor hem geen vreemdeling.

— Inderdaad, *hombre*, gij valt de menschen aan op de wijze van hen die gij verplicht zijt te volgen voor rekening van Manuel Ocampo. Dat wil zeggen onverwacht! Het is nog al gelukkig geweest dat ik met mijn pistool weet om te gaan.

— Mag ik vragen, ging de gewezen guerrillero voort wien de tegenwoordigheid van den knecht van Ocampo een plotseling wantrouwen inboezemde, mag ik vragen hoe gij u op dit uur hier bevindt?

— Dat is doodeenvoudig, senor Ventura. Donna Jozefa heeft mij doen weten dat er 's nachts een boosdoener rond haar huis zwierf en nu heb ik de wacht moeten houden.

— Zoo! zoo!

— Ik zie nu met welk een soort van boosdoeners ik hier te doen heb, senor, voegde hij er met een blik van verstandhouding bij. In het vervolg zal ik zorg dragen uw heerschap niet meer te storen.

Daar bleef het bij.

De bijeenkomsten der geliefden hadden geregeld plaats maar niet zoo dikwijls als de jongeling wel gewenscht had.

Ten einde de gelegenheid om met haar aanstaande te spreken niet voor altijd te verliezen, kon Tereza zich zelden verwijderen.

Ventura hield niet op haar over een schaking te spreken.

Zij deinsde voor dit uiterste middel terug.

Zij hoopte toch eenmaal haar grootmoeder tot andere gedachten te brengen.

Er was nog iets anders dat den beiden minnenden vrees en jaloezie veroorzaakte.

Don Manuel Ocampo legde, iederen dag, een bezoek bij donna Jozefa af.

Niet eenmaal sloeg hij over.

Tereza maakte zich daaromtrent ongerust want zij kende het nachtelijk avontuur van haren geliefde.

Deze, die zelfs jaloersch was op den voorbijganger welke zich veroorloofde op Tereza te zien, werd woedend tegen den man die zoo gelukkig was geheele uren bij haar te mogen doorbrengen.

Op zekeren nacht kwam Ventura in de vroolijkste stemming thuis, in weerwil van een stortregen die hem doornat had gemaakt.

Zij aan wie geluk, al laat het zich wachten, van verre toelacht, zijn zeer lichtgeloovig en het gesprek dat hij met zijn beminde had, verlevendigde zijn hoop.

Donna Jozefa had des avonds tot haar dochter gezegd toen zij haar een goeden nacht gewenscht had :

— Ge zijt dus wel verliefd op dien Pedro Ventura?

— Met geheel mijn ziel, had zij geantwoord.

— Hij heeft om uw hand gevraagd.

— Ik weet het.

— Maar ik was verplicht van die te weigeren.

— Dat weet ik ook.

— En toch ziet gij hem van tijd tot tijd.

Het jonge meisje bloosde.

Zij borg haar hoofd in den schoot harer grootmoeder.

— Wat denkt gij te doen? vroeg toen de oude dame.

— Wachten! antwoordde Tereza.

— Tot wanneer?

— Tot gij hem ook hebt lief gekregen en ja zult zeggen.

— En indien ik u eens gebood hem te vergeten?

— Dan zou ik antwoorden dat dit mij onmogelijk is.

— Kind, dat denkt men op uwen leeftijd... Alleen oude menschen vergeten nooit.

— Ik zal hem nooit vergeten, zei de senorita beslist.

De oude grinnikte.

— Gij zoudt dus wel gaarne getrouwd zijn?

— Ja.

— Indien ik u een anderen man voorstelde?

— Dan zou ik naar een klooster gaan en sterven.

— Dat is gek, zei de grootmoeder.

— Neen, dat is ernstig.

— Wees gerust, gij zult niet sterven.

Onder het naar huis keeren herhaalde Ventura al deze woorden. De regen verfrischte zijn voorhoofd, want hij vreesde krankzinnig te worden bij de gedachte Tereza de zijne te mogen noemen.

Eensklaps, aan den hoek eener straat, werd hij door zes kerels aangevallen en gekneveld.

Zij duwden hem een prop in den mond eer hij er aan denken kon zich te verdedigen.

Hij voelde dat men hem met koorden en touwen omwond zoodat hij armen noch beenen verroeren kon. Buiten de prop die hem het schreeuwen belette was er nog een doek om zijn mond gewonden.

Hij voelde dat twee mannen hem optilden en wegdroegen.

Dit alles gebeurde zonder dat iemand één woord gesproken had.

Na verloop van een vrij langen tocht ging men met hem een houten huis binnen waar een olielampje aan den wand brandde.

— Langs daar! sprak eene stem gebiedend.

Eenige oogenblikken later wierp men hem op den grond, nam de prop weg die hem verstikte... Een zware deur viel dicht...

Hij hoorde niets meer!

Verscheidene uren putte hij zich in bedreigingen en verwenschingen uit...

Hij beproefde de touwen te verbreken die zijn leden omstrengelden.

Hij rolde langs den grond maar stiet zich telkens tegen de muren en viel eindelijk van vermoeinis in slaap.

Den volgenden morgen, toen hij de oogen

opende, bevond hij zich in volslagen duisternis.

Hij was echter vrij van banden!...

Terwijl hij zijn gevangenis al tastende doorliep, stiet hij tegen een biezen zak vol maïskoeken en een groote kruik water.

Te vergeefs wachtte hij op de verschijning van een cipier.

Te vergeefs trachtte hij eenig gerucht van buiten op te vangen.

De wereld scheen uitgestorven te zijn.

Verbeeld u, vreemde heer, de angst, de klachten, de wanhoop van Ventura.

Wat viel er buiten voor?

Wie hield hem gevangen?

En Tereza?

Was hij het slachtoffer van den een of anderen helschen strik hem door donna Jozefa en Manuel Ocampo gespannen?

Waarom liet men hem dus leven?

In Mexico zijn de muren gewoonlijk niet in staat een gevangene te weerhouden; men legt hem liever in het graf en Ventura was geheel in de macht zijner vijanden.

O! hoe vreeselijk zou hij zich wreken, indien hij ooit de vrijheid terugkreeg.

In al de droomen die zijn korten slaap verstoorden zag hij bloed!

Weldra was zijn voorraad opgeteerd... Het water werd stinkend... Hij kwetste zijn vingers door het wroeten tegen de muren en den ingang van zijn krocht.

Eindelijk hoorde hij op den elfsten dag een dof gedruisch dat nader kwam.

— Dat is de dood! dacht hij.

Terwijl hij bij de deur nederhurkte, maakte hij zich gereed zijn beulen op het lijf te vallen en als een leeuw te sterven.

Weldra werden de langzame schreden duidelijker en duidelijker...

Men klopte...

— Zijt ge nog in leven, senor Ventura? zeide een stem.

De *guerrillero* bleef stom.

Hij had liever dat men binnenkwam.

— Halo! hernam de stem, heeft de dood of de slaap uw tong verstijfd. Ik breng u de vrijheid en de wraak.

— De vrijheid! schreeuwde Ventura... Open wie gij ook zijn moogt... In naam uwer moeder, doe open!

— Niet zonder voorwaarde!

Ventura legde de hand op zijn hart, dat hoorbaar klopte. Hij trachtte bedaarder te worden.

— In wiens naam komt gij?

— Ik heb het u reeds gezegd: in naam der wraak.

— Is het een strik? vroeg Ventura.

Een oogenblik stilte volgde.

Dan zei hij:

— Ik luister en verwacht u.

De stem buiten de krocht sprak nu:

— Een maand geleden had ik een bruid, gij kent haar, don Ventura. Zij heet Luz Arella...

— Gij zijt Juan de Zinnelooze! riep de gevangene uit.

— Zoo is het.

— Juan, gij kunt, gij moet mijn vriend wezen.

— Misschien.

— In naam des hemels, open de deur.

— Ik had een bruid, herhaalde Juan, onze edele meester don Manuel Ocampo heeft mij haar ontnomen en haar tot de laagste der vrouwen gemaakt. Ik heb don Manuel willen dooden maar ik ben bang geworden en daarom kom ik bij u. Gij zijt dapper, Ventura, don Manuel heeft u uw bruid ontnomen zooals mij de mijne. Durft gij hem vermoorden?

Ventura uitte een kreet van woede en wierp zich tegen de deur.

— Ik ben krankzinnig, riep hij. Ja, gij zijt Juan de Zinnelooze... Gij weet niet wat gij zegt!

— Het is waar, ik ben Juan de Zinnelooze maar ik heb toch oogen en ooren en tot ongeluk... ook een hart. Indien gij Ocampo niet wilt dooden dan zal ik het zelf moeten doen. Dan laat ik u van honger sterven zooals hij mij bevolen heeft.

Ventura deed alle mogelijke pogingen om zijn koelbloedigheid terug te krijgen, want die had hij noodig.

Hij had noodig Juan over te halen hem in vrijheid te stellen.

— Don Manuel Ocampo, zei hij, heeft u dus bevolen mij te dooden.

— Hij heeft u doen vatten en hier opsluiten.

— Is dit alles?

— Ja.

— Dit is onmogelijk, Juan!

— Zoolang gij in vrijheid waart durfde hij dit niet doen. Maar daags na uw verdwijning woonde donna Tereza in het huis van den gouverneur.

— Hoe weet gij dat?

— Omdat ik Juan de Zinnelooze ben.

— Bedriegt gij u niet?

— Neen. Men heeft zich van mij bediend om den knecht van Manuel Ocampo te helpen u te dooden, in den nacht dat gij mij in den arm hebt geschoten. Ik ben het die u met denzelfden knecht van Ocampo naar hier bracht.

— O mijn God!

— Ik ben het die u hier, zonder aan iemand iets te zeggen, u eenigen voorraad achtergelaten heb.

— En hij heeft mijn bruid genomen?

— Tereza is bleek, senor, maar zij woont bij hem.

— Bij de ziel mijns vaders, Juan, als gij mij niet bedrogen hebt beloof ik u het hoofd van Ocampo.

Het slot werd gedraaid... de grendel verschoven... De deur ging open!

Vrij! de guerrillero was vrij!

Men had hem in een verlaten klooster opgesloten. Vandaar die diepe stilte welke de gevangene zich niet had kunnen verklaren.

Hij wankelde toen hij de vrije lucht inademde en was verplicht te gaan zitten.

De onbestemde flikkering der sterren verlichtte den hemel.

De wind blies als na een storm en de breede bladeren der boomen bewogen zich met een helsch gedruisch.

— En hij heeft mijn bruid genomen! herhaalde Ventura onophoudelijk.

— Evenals hij de mijne genomen heeft, antwoordde Juan de Zinnelooze.

— En is zij vrij?

— Zij danst op zijn feesten.

Door toorn en wanhoop weder tot bezinning gekomen stond Ventura op en begaf zich naar de woning zijner beminde.

Hij sprong de heining over en sloeg met geweld tegen de deur zonder te weten wat hij zeggen zou indien men open deed.

Ten koste van zijn leven wilde hij een bewijs dat de woorden van zijn redder zou bevestigen.

Hij wachtte te vergeefs.

Het huis bleef stom.

— Het is dus waar! schreeuwde hij woedend, het is dus waar!

Toen keerde hij terug.

Hij klopte aan de deur eener hut die door eenige Indianen, welke hem kenden, bewoond was.

— Wie klopt daar? vroeg een oude vrouw.

— Ik ben het!... Ik, Ventura!

— Wat verlangt ge, senor?

— Doe open.

Aan zijn bevel werd voldaan.

— Wat is er tot uwen dienst, senor? vroeg de oude vrouw.

— Wat is er van donna Jozefa geworden.

— Pedro Ventura! riep eensklaps de vrouw die nu eerst den man herkende.

— Ja, welnu?

— Ik heb het gezegd dat er van avond bloed in de lucht was!

— Waar is Tereza?

— O Ventura! Ventura!

— Spreek! waar is zij?

— Vraag het mij niet.

— Ik eisch een verklaring.

— Tereza, sprak de vrouw langzaam, Tereza is niet meer wat zij was.

— O mijn God!

— Ik begrijp uwe droefheid, uwe wanhoop, senor.

— Waar is zij? waar is zij?

— Gij moet haar bij den militairen kommandant zoeken.

— Heeft hij haar ontvoerd?

— Wel, neen, zij heeft hem uit eigen beweging gevolgd!

— Gij liegt!

Een kwartier daarna was hij bij zijne moeder.

Zonder een woord te spreken zadelde hij zijn paard en nam zijne wapens.

Hij begaf zich daarop naar het huis van den gouverneur.

Er heerschte een ongewone beweging op straat.

Eenige ruiters schenen gereed om op marsch te gaan.

Rondom een draagstoel stonden vijf of zes Indianen met brandende kopaltakken (*) in de hand.

Plotseling ging de groote deur open...

Tereza verscheen!

Zij was bleek doch glimlachte tegen Ocampo die haar de hand kuste.

Zij plaatste zich in den draagstoel.

De kommandant steeg te paard, de ruiters groepeerden zich om den draagstoel en de stoet begaf zich op marsch.

Ventura's bloed kookte...

Hij stond op het punt zich op den gouverneur te werpen... Maar Juan was dicht bij hem en hield hem terug.

— Men zou u dooden, zeide hij, en ik heb

(*) De takken van den kopal of storaxboom zijn gevuld met een rood harsachtig, brandbaar sap, waardoor zij in Amerika, het vaderland van dien boom, veelal tot fakkels gebezigd worden.

uw hoofd niet noodig. Volg mij, ik weet waarheen ze gaan en wij kunnen hen gemakkelijk vóór wezen.

Sedert de jongeling zijn geliefde tegen Ocampo had zien glimlachen is hij zich zelf niet meer meester.

Zonder Juan den Zinnelooze, zou hij zijn medeminnaar op het lijf zijn gesprongen.

Hij begreep echter dat zijn wraak hem op dat oogenblik ontsnappen zou!

Hij volgde zijn raadgever.

Na een langen tocht hield hij stil onder de rots die hen beschaduwt.

De wint woei steeds hevig; groote zwarte wolken dreven door het luchtruim; stemmen uit den afgrond schenen antwoord te geven op het klagend geruisch der bladeren. Ventura zette zich op den steen, vervolgde de Mexicaan, die ons ook nu ten zetel strekt.

Hij trachtte orde te brengen in den chaos der denkbeelden die zijn brein doorkruisten.

Eensklaps verkondigde een gedruisch in de verte de aankomst van een talrijke ruiterbende.

Ten einde beter te kunnen hooren boog hij zich over de borstwering van den weg.

Binnen een uur zou het dag wezen.

Juan wilde zijn gezel medevoeren.

— Neen, riep Ventura, de zon moet ons gewroken vinden. Stijg af! Glijd de rots af en kom mij zeggen op welke plaats de gouverneur zich bevindt.

Vlug als een mesties gleed Juan de Zinnelooze in een rechte lijn naar den weg welks kronkelingen de ruiters genoodzaakt waren te volgen.

Na verloop van eenige minuten kwam hij terug.

— Het geleide blijft achteruit, zeide hij. Men leidt het paard bij den toom. Er wordt in den draagstoel gesproken.

— Het is wel.

— Wat moet ik doen?

— Ga heen! zei Ventura kalm.

De wind was gaan liggen; de schelletjes der muildieren rinkelden...

Weldra verschenen de reizigers.

Ventura drukte zich tegen de rots terwijl hij den haan zijner buks spande.

Toen de draagstoel vlak voor hem was, dicht bij de ingestorte borstwering, schreeuwde hij:

— Valt aan! Valt aan!

En zich op de muilezels werpende schoot hij zijn wapen af.

De verschrikte dieren sprongen op zijde en verloren het evenwicht.

De guerrillero meende zijn naam in een laatsten gil te hooren terwijl de draagstoel met een vreeselijk geweld in den afgrond verdween.

Bij deze laatste woorden was de verhaler opgestaan. Tranen vloeiden langs zijne wangen... hij zweepte den grond met zijn karwats en scheen te worstelen tegen een ontroering die zijn borst beklemde.

Toen hij bemerkte dat ik hem aanzag riep hij:

— Is het zoo vreemd dat ik ween? Heb ik u niet gezegd dat ik Tereza beminde?

— En is zij omgekomen?

— Zie in dezen afgrond, *senor caballero*, en gij zult te vergeefs den bodem zoeken.

— En is Ocampo met haar gestorven?

De onbekende begon woest te lachen.

— Ocampo leeft nog, zeide hij. Hij is nog altijd kommandant van Cordova. Hij had het meisje slechts een eindweegs vergezeld.

— En het paard dat Juan den Zinnelooze bij den toom had zien leiden? vroeg ik.

— Was het zijne niet.

— En Ventura?

— Op het geluid van het schot, ging de onbekende voort, kwam het geleide in galop toesnellen.

Doch Ventura was reeds te paard.

Hij riep hun toe:

— Gaat te Cordova berichten dat Ventura gewroken is.

Een algemeen geweervuur beantwoordde die uitdaging.

Niet juist wetende wat er gebeurd was schoten de ruiters in het wilde.

Daar zij geen vijand ontdekten naderden zij langzaam terwijl zij het terrein nauwkeurig verkenden.

Bij de borstwering vonden zij een man met bloed bedekt die onder zijn dood paard beklemd was geraakt.

De gekwetste opende de oogen en bewoog zijn lippen, maar zijn schedel werd onder de sabel van een der ruiters gekloven.

Een liaan verstrekte tot touw en terstond werd hij aan dezen boom bij de voeten opgehangen.

De kapitein van het geleide doopte zijn vinger in het bloed van den man en schreef den naam dien gij gelezen hebt:

Pedro Ventura.

Ik bezag opnieuw de plaats waar de draagstoel verdwenen was.

De afgrond was een onpeilbare donkere holte.

Mijn gezel besteeg de rots die ons beschut had en scheen den gezichteinder te raadplegen.

Ik maakte mij gereed om te paard te stijgen.

— Hola, senor, riep hij mij toe. Wilt gij vertrekken alvorens het slot van mijn verhaal te vernemen?

— Wat moet ik dan nog hooren? vroeg ik.

— Ik heb u immers gezegd dat de geschiedenis van Pedro Ventura geen ontknooping zal hebben dan na de aankomst van hem dien ik verwacht.

— En die lang op zich laat wachten naar het schijnt.

— Gij vergist u, riep de onbekende met een zenuwachtigen spotlach.

— Waarom?

— Kom hier, dan zult gij hem zien komen.

Ik begaf mij, niet zonder veel moeite, naar den top van de rots vanwaar men de beide hellingen van den berg ontdekte.

Eenige honderden voeten onder ons bemerkte ik een ruiter door een twintigtal andere gevolgd. Maar uit hoofde van de kronkelingen van den weg moest er minstens een half uur verloopen eer zij ons konden inhalen.

— Is in mijn verhaal u niets duister voorgekomen? vroeg hij, terwijl hij op de punt van de rots ging zitten.

— Neen, niets.

— Niets?

— Ja toch! De trouwloosheid van Tereza verwondert mij. In het algemeen zijn de vrouwen uit uw land standvastiger.

— Ventura was ook wel dwaas toen hij haar verdacht hield.

— Was zij dan onschuldig?

— Zij waagde haar leven en haar eer voor de redding van den man die haar gedood heeft.

Bij deze woorden trad ik weder op hem toe.

— Ziet ge wel, sprak hij, dat gij te vroeg wildet vertrekken.

— Ik beken het. Wat gebeurde er verder?

— Manuel Ocampo beminde Tereza. Nadat hij zich van zijn medeminnaar Ventura ontslagen had, zeide hij tot het meisje:

— Nu moet gij de mijne zijn of uw geliefde zal sterven.

— Die ellendeling!

— Dat was hij.

— En gaf zij gehoor aan zijn wenschen?

— Zij beloofde den kommandant dat zij de zijne zou worden op den dag waarop men haar geliefde in vrijheid zou stellen.

— Maar, donna Jozefa?

— Een militair gouverneur is koning en keizer, senor.

— Wat gebeurde met haar?

— De oude stijfhoofdige Spaansche werd in een gevangenis geworpen waarin zij nu misschien nog smacht.

— Dit alles is wel verschrikkelijk!

— Niet waar? Dunkt u niet dat Ocampo den dood verdiend heeft?

— Hij heeft hem tienmaal verdiend, sprak ik verontwaardigd.

— De straf zal hij niet ontloopen!

— Maar... waarheen ging Tereza met dit geleide toen zij in den afgrond het leven verloor?

— Het arme kind dacht dat zij haren geliefde zou wedervinden. Zij meende Ocampo verteederd te hebben. Deze overtuigd dat Ventura gestorven was en het meisje te Cordova geen geweld durvende aandoen zond haar naar Palo-Verde.

Indien Ventura nog leefde, zoo ging de onbekende voort wiens oogen bliksems schoten, dan zou hij het misschien zich zelf vergeven zijn beminde gedood te hebben door het denkbeeld dat hij haar van de schande gered heeft.

Hij sprak zenuwachtig.

Het oog bleef op den naderenden troep gevestigd.

Plots liet hij zich van den berg afglijden en sprong in den zadel.

— Tot straks! riep hij mij toe.

In weerwil van de steile helling zette hij zijn paard in galop en verdween.

Door dit overhaaste vertrek verrast bleef ik op de plaats zitten.

Weldra zag ik mijn makker weder te voorschijn komen op den tweeden bocht.

Daar steeg ook de aankomende reiziger op gevolgd door menschen die ik aan hun havelooze en gescheurde plunjes voor soldaten herkende.

Op het zien van den onbekende maakten allen halt.

Deze hield zijn paard met krachtigen teugel in, noodzaakte het de knieën te buigen en bleef onbeweeglijk staan.

Ik was verwonderd toen ik de aankomende

ruiter den teugel zag wenden en eveneens stil staan...

De mannen van zijn eigen geleide legden op hem aan...

De aankomende stond tusschen twee vuren.

— Verraders! schreeuwde hij tot de havelooze soldaten bleek en trillend van woede greep hij naar de twee pistolen die in de holsters van zijn zadel staken. Zijn opengesperde oogen keken angstig den man te paard aan die onbeweeglijk den weg versperde.

— Kent gij mij? vroeg mijn makker.

De reiziger antwoordde niet maar hij vuurde zijn twee pistolen te gelijk af op degene die mij die vreeselijke geschiedenis kwam te verhalen. De kogels misten hun doel.

Zag ik hier het laatste tooneel van het drama?

Op zijn beurt legde mijn makker zijn buks aan...

Een knal dreunde door het gebergte.

Op hetzelfde oogenblik viel zijn tegenpartij achterover van zijn paard.

Zijn val werd met woeste blijdschapskreten begroet...

Ik verliet ontsteld de rots...

Wat moest ik van dit alles denken?

Terwijl ik nog in gepeinzen verdiept was en het raadselwoord poogde te vinden kwam mijn metgezel weder te voorschijn...

Hij hield een menschenhoofd bij de haren...

— Senor, sprak hij, ziehier het hoofd van Manuel Ocampo.

Vol ijzing vroeg ik:

— Wie zijt gij dan, o vreemdeling, die gerechtigheid pleegt?

— Mijn naam staat daar!

Hij wees op de plank.

— Pedro Ventura! riep ik.

— Hij zelf.

— En wie is die man die daar aan den boom hangt?

— Die man is Juan de Zinnelooze.

Hij zwaaide zijn afschuwelijk zegeteeken in het rond zoodat het bloed rond hem spatte en zelfs mijn kleederen bevlekte.

Dan slingerde hij het met een vloek in den afgrond:

— Ziedaar, schurk, ga uw slachtoffer opzoeken!

De wilde guerrilleros stonden achter hem en wachtten zijn bevelen.

— Ik heb, zegde hij, van den keizer om rechtvaardigheid en wraak geëischt... Ik ontving zelfs geen antwoord.

— Dit verwondert mij, wedervoer ik, want eenieder brengt hulde aan de rechtvaardigheid van Maximiliaan... Hij heeft misschien uw smeekschrift niet ontvangen!... Rond den keizer waren misschien vrienden van Ocampo die het schrijven achter hielden.

Maar droefheid, woede, haat en wrok hadden den man verblind en onrechtvaardig gemaakt.

— De keizer moet maar toezien van door geen schurken omringd te zijn, vervolgde Ventura. Mijn leven zal voortaan gewijd zijn aan zijn troon omver te werpen.

En tot de guerrilleros riep hij met donderende stem:

— En nu, ten strijde! Naar Juarez!

Een laatste maal wendde hij zich tot mij.

Met den vinger op het lijk wijzend sprak hij:

— Caballero, zeg aan degenen die gij ontmoeten zult dat Ventura beveelt dat het overschot van Juan den Zinnelooze een eerlijke begrafenis verkrijge. *Adios!*

Hij sloeg de sporen in zijn dier en verdween met zijn havelooze troep in de bergengten.

... ...

Met ontzetting staarde ik de ruige wilde mannen na die in een stofwolk gehuld, weldra verzwonden.

Denzelfden dag werd het lijk van Juan ter aarde besteld, want de inwoners vreesden den toorn van den vreeselijken Pedro Ventura.

De oude donna Jozefa werd uit de gevangenis gelaten.

Te laat beweende zij haar stijfhoofdigheid.

Zij had het leven gekort van haar kleindochter en haar rust.

Weinige dagen later vernam ik dat een guerrillero, met name Ventura, groote verliezen deed ondergaan aan de keizerlijke troepen en vocht als een leeuw.

Hij scheen den dood te zoeken in den strijd, maar deze had hem tot hiertoe gespaard.

HOOFDSTUK IV

DE BELGEN IN DE HOOFDSTAD MEXICO
DE GEHEIMZINNIGE UITNOODIGING

Zooals wij zeiden waren de Belgen den 7n Januari de hoofdstad binnen getrokken.

Denzelfden avond defileerden zij voor het keizerlijk paleis op de *Plaza de Armas* met de Oostenrijksche regimenten, midden de krijgsmuziek en het luid gejuich der menigte.

Maximiliaan en Charlotte stonden op het balkon van hun paleis en fierheid, vreugde en geluk straalden uit hunne blikken bij het zien hunner landgenooten.

Zonder eer- of heerschzucht waren zij gekomen, maar alleen met het doel het grootsche werk te voltooien ondernomen door den broeder van hun keizer — voor de Oostenrijkers, — door de dochter van hun koning — voor de Belgen!

's Anderendaags zou de plechtige inzegening plaats hebben der vaandels.

Jan van 't Schelleke, Kobe de Rooie en Rubens waren drie boezemvrienden geworden.

De afmattende reis had hen noch de kracht noch de opgeruimdheid ontnomen.

Alleen Kobe had nog altijd zijn vlagen van sombere, droefgeestige stemming. Dan dacht hij aan zijn Trezeke, aan het dorpje Loenhout en aan zijne heide die zoo geheel verschillend was van het aardsch paradijs der natuur waar zij zich thans bevonden.

Alleen de menschen die hem omringden waren niet naar zijn zin. Hij vond in Vlaanderen, midden de mastenbosschen, toch alles nog beter en meermaal hoorden zijne gezellen hem zuchten:

— Ik wou dat ik nog den boer diende te Loenhout!

En een weinig daarna volgde regelmatig de wensch:

— Wanneer gaan we nu vechten?

Kobe was nog niet verzoend met het leven. Maar Jan wanhoopte niet het zoover te brengen.

De zon rees den 8n Januari bloedrood uit de kimme en wierp hare eerste stralen door eene dichte wolkenmassa, gloeiend als vurige lava, over het gebergte op de stad Mexico.

Hare straten waren reeds bevolkt door een buitengewoon talrijke menigte.

Allen begaven zich naar de domkerk en verzamelden zich voor dit gebouw.

De vaandels van het leger van Maximiliaan zouden op dien dag door den aartsbisschop ingezegend worden.

Die kerkelijke wijding was een geheele feestelijkheid.

Het opeengedrongen volk stond vóór den dom te wachten, daar de toegang tot dit gebouw slechts aan de Oostenrijksche en Belgische soldaten, aan de hoogere Staatsambtenaren en aan de bevoorrechte rijken en aanzienlijken vergund was.

Weldra verkondigden onstuimige vivat's uit de naast bij gelegene straten de nadering der troepen.

Zij begaven zich naar de *Plaza Mayor* waar zij zich op zulk een wijze schaarden, dat de toegang tot de deuren der kerk vrij bleef, terwijl de volksmenigte naar de straten teruggedrongen werd.

Tot de bevoorrechten, aan wie de toegang tot den dom vergund was, behoorden verscheidene aanzienlijke vrouwen, die thans in prachtige gespannen kwamen aanrijden.

De senoritas wilden ook hunne wijding geven aan de vaandels der krijgslieden.

De rijkdom, de pracht en de smaak die de schoonen heden ten toon spreidden was als een hulde aan de mannen die voor het vaderland ten strijde gingen trekken.

De rijtuigen waren open want het was een heerlijke dag.

Alle sluiers waren opgelicht hetgene anders de gewoonte niet is in Mexico waar de vrouwen hun gelaat bedekt houden.

De welsprekende waaiers ondersteunden de taal der glanzende oogen van senoras en senoritas...

De soldaten werden door haar tot heldenmoed aangewakkerd.

Op hun veerkrachtige trekken las men:

Overwinnen of sterven!

De rijtuigen strekten zich in eene onafzienbare rij af, want de vrouwen waren reeds den dom binnen getreden.

Nog enkele koetsen kwamen aanrollen naar de kathedraal.

Andermaal deden zich luide vivat's hooren,

welke de nadering van een lieveling des volks verkondigden.

Het was de prachtkoets van den graaf de Campanas, die spoedig daarop het plein opreed en allerwege door de juichtonen van het volk begroet werd.

Als de engel der Vrede, aanminnig en bekoorlijk, zag de Condeza Gabriëlla er uit en sloeg hare verheugde blikken langs beide kanten dankbaar op de juichende menigte die in geestdrift ontvlamd was.

Met het opgeruimde engelreine voorkomen van het gevierde meisje vormden de beide andere personen die in het rijtuig zaten een scherpe tegenstelling.

Dezen schenen zich aan het gezicht der menigte te willen onttrekken en de juichtonen des volks niet op zich te durven toepassen.

Het waren de oom van Gabriëlla en diens zoon Bernardo die dicht in hunnen mantel gewikkeld en met den hoed diep in de oogen gedrukt tegenover haar zaten.

Het gejuich des volks gold dan ook alleen de Condeza zooals de uitroepen tusschen de vivat's te kennen gaven.

— Leve de vriendin van het volk!

— Leve de senorita die het leger ondersteunt!

Maar tusschen die uitroepingen klonk het schertsend en beleedigend tot de beide graven:

— *Gachupinos!*

— Vrek!... landverraders!

Gabriëlla, als wilde zij de krenking en den smaad die haar oom wedervoer goed maken, boog zich telkens weder naar hun voorover.

Zij richtte eenige vriendelijke en hartelijke woorden tot haren oom en legde hare hand liefkozend op zijn arm.

De oude graaf echter keek schuw voor zich en eerst toen het rijtuig tusschen de troepen gekomen was stelde hij zich, evenals zijn zoon, in een trotsche houding overeind.

Ternauwernood hadden zij den dom bereikt en waren dien binnengetreden of de klokken van al de kerken der stad verkondigden met hunne statige tonen dat de aartsbisschop zich op weg naar de hoofdkerk begeven had.

In een prachtig door vier edele witte paarden getrokken rijtuig reed hij door de straten en het volk van beide kanten ontving zijn zegen.

De plechtige bronzen stemmen der klokken weergalmden nog steeds door het luchtruim toen de donder van het zware geschut zich daarmede vermengde en de nadering van den drager der wereldlijke macht te kennen gaf.

De keizer!

Zijne Majesteit verliet op dit oogenblik zijn paleis en was op weg naar den dom.

Het klokgelui en het kanongebulder werden in de straten, welke hij doortrok, door het luid gejubel des volks overstemt.

Met elken stap die de acht trotsche paarden voor zijne rijkvergulde opene koets deden, groeide de volksmenigte die haar omringde aan. Het werd zelfs eenige oogenblikken volstrekt onmogelijk voort te komen.

De uhlanen, vóór en achter het rijtuig, moesten door goede woorden, deels ook met geweld een weg banen.

Eerst na verscheidene dergelijke storingen bereikte de vorst van Mexico de deur der kathedraal.

De deur was rijk met bloemen, kransen, blazoenen, vlaggen en festoenen getooid.

Aan de vaandels van de Belgische, Oostenrijksche en Mexicaansche regimenten zou immers den zegen der kerk gegeven worden.

De zege! De zegepraal over hunne vijanden.

De versiering van het inwendige van den dom bestond echter niet alleen in de keurige bloemfestoenen, ook de kerk had heden haar ganschen rijkdom ten toon gespreid.

Het hoogaltaar fonkelde en schitterde van de kostbare zilveren en gouden, met de rijkste edelgesteenten versierde gewaden.

De massief zilveren zuilen van het tabernakel en de beelden der apostelen spiegelden zich in den glans der tallooze waskaarsen.

Tot stikkens toe was de ontzaglijke ruimte die de vier zijbeuken der kerk aanboden met menschen gevuld.

Slechts de middenbeuk, waarboven zich de dom twee honderd voet hoog welft, was voor de troepen vrij gehouden.

Aller oogen waren ongeduldig op de ingangen gevestigd door dewelke de Keizer en de vaandels moeten verschijnen.

Een heldere zonnestraal, die zich door de wolken heengeboord had, viel door de hooge ramen en wierp een goudén glans voor den ingang...

De klaroenen schetterden plots!...

De banieren wuifden...

Maximiliaan trad het gebouw binnen als door een stralenkrans omgeven.

Als opperbevelhebber van het leger, als keizer van Mexico, trotsch en onafhankelijk trad

hij, door zijn staf gevolgd het middenschip door naar het hoogaltaar en daar eerst verloochende hij zijn fiere houding en boog zich diep en ootmoedig voor het tabernakel.

De vaandels en standaarden kwamen achter hem.

Zij die ze droegen plaatsten zich daarmede voor het hoogaltaar en onder de krachtige aangrijpende tonen van het orgel begon de kerkelijke plechtigheid.

Een indrukwekkend schouwspel bood de tempel op dit oogenblik aan.

Al de aanwezigen knielden toen de aartsbisschop zijn handen ten hemel verhief om den zegen des Almachtigen over de vaandels van het keizerrijk af te smeeken. Een bede ging op uit de Mexicaansche bevolking voor de redding en het heil des vaderlands. Ieder der tallooze biddenden sloeg een betrouwvollen blik op den keizer in wien men den redder van Mexico zag.

Maximiliaan voelde op dit oogenblik de keizerlijke kroon vaster dan ooit te voren op zijn hoofd. De eerbiedige stilte droeg de plechtige woorden van den aartsbisschop tot de verst verwijderde uithoeken van den dom.

Nog had deze zijne zegebede niet voleindigd toen een donderslag het gebouw op zijn grondvesten deed daveren en een bliksemstraal zich verblindend in aller oogen afspiegelde.

Met een gil van ontzetting stonden allen uit hun knielende houding op en stroomde door een schielijken schrik overmeesterd naar de uitgangen der kerk daar men de gewelven boven zich meende te zien instorten en de vlammen rondom zich te zien flikkeren.

Spoedig echter was men overtuigd dat de bliksem niet ingeslagen was en dat er geen werkelijk gevaar bestond.

De orde werd spoedig hersteld.

De aanwezigen namen hunne plaatsen weder in en de aartsbisschop sprak de gebeden over de vaandels uit. Doch de bange twijfelingen over de uitwerking dezer wijding welke door die stoornis ontstaan waren kon hij niet uit de harten der menigte verbannen.

Het was een voorteeken, meenden zij, van nederlaag en rampspoeden.

De dikke wolken waren gebroken en göten stroomen water op de stad neder.

De menigte vluchtte buiten uiteen en de troepen stonden er in een stortvloed.

Daarbij ratelde de donder onophoudelijk en verlichtte de eene bliksemstraal na de andere de stad.

De plechtigheid in de kerk was afgeloopen.

Het was nochtans niet mogelijk het gebouw te verlaten daar het water met geweld voor de deuren neerplaste, zoodat de geheele vergaderde menigte wachtte op het oogenblik waarop het onweer en de regen tot bedaren zouden komen.

De officier der uhlanen, de vriend van den Vlaamschen schilder Frans Evraert, Hernando de Alcantara stond niet ver van het vaandel van zijn regiment.

Hij liet zijn blik doordringend en zoekend in de ronde weiden.

Nergens kon hij de Roode Roos ontdekken.

Frans Evraert, die had willen deelnemen aan de plechtigheid gedeeltelijk ter eere zijner landgenooten ingericht, was gelukkiger dan zijn vriend want hij had aanstonds den blik zijner schoone Gabriëlla ontmoet en deze ook had hem van verre, door een lichte buiging van haar blond hoofdje een groet en een teeken van verstandhouding gegeven.

Voor Hernando de Alcantara was het de laatste dag dien hij in de stad zou doorbrengen.

's Anderdaags zou hij met het leger oprukken.

Waarom had het aanbedene meisje, de geheimzinnige Roode Roos, niets meer van zich laten hooren?

Gevoelde zij zich gekrenkt omdat Alcantara met Bazaine de opera verlaten had in plaats van haar te volgen?

Met deze en dergelijke vragen had de officier zich reeds duizend en duizend verwijtingen gedaan.

Van dag tot dag had hij gehoopt dat de schoone onbekende zich nog éénmaal aan hem zou vertoonen.

Nu was alle hoop daarop vervlogen.

Wie kon zeggen of het zóó niet beter was?

Wie wist of Hernando wel ooit weder in deze stad zou terug komen?

Maar tot afscheid had die wreede schoone zich nog wel eens aan hem kunnen vertoonen, dacht de jonge graaf.

En nogmaals sloeg hij den blik uitvorschend door het bonte gewemel der senoritas.

Zie!

Daar schittert hem een donkerroode roos in zwarte haarlokken tegen.

Maar... O! ontgoocheling!...